

Projektplan Integrationsstrategi

Bakgrund

Kommunfullmäktige tog i samband med målarbetet 2011 ett beslut om att under 2012 arbeta fram en strategi för integration. Uppdraget riktades till kommunstyrelsen, som har det övergripande ansvaret för frågan. I ett första steg ska kommunstyrelsen ta ställning till en projektplan för arbetet. Förslaget i denna innebär att arbetet kommer att påbörjas under 2012 för att sedan färdigställas under 2014. Strategin kommer att ersätta det nu gällande invandrapolitiska programmet från 1997.

Inledning

Gislaved är en kommun med stor mångfald, något som kommunen måste ta tillvara på bästa sätt i framtiden. Det bor i kommunen 28 868 personer (SCB 2011) och det finns 100 olika nationaliteter representerade. Alla dessa människor är olika och har olika krav på både sysselsättning och boende. Precis som andra kommuner i landet kommer Gislaved att på sikt få en allt större andel äldre i befolkningen, samtidigt som kommunen tappar invånare totalt. För att komma till rätta med detta måste Gislaveds kommun bli ett ännu attraktivare samhälle att leva och verka i och för att nå dit måste kommunen aktivt arbeta för att alla människor som bor i Gislaveds kommun ska göra det på lika villkor och ges samma förutsättningar. En integrationsstrategi är viktig för att kommunen ska komma tillrätta med utanförskap i alla olika former.

Hur definieras integration

”Integrationspolitiken omfattar frågor om allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Den omfattar också nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden och i samhället, ersättning till kommunerna för flyktningmottagande, urban utveckling och svenskt medborgarskap”. www.regeringen.se

Det ledande styrdokumentet är regeringens integrationspolitiska proposition från 1997 och även om politiken tydliggjorts flera gånger sedan dess är det dessa ideologiska utgångspunkter som gäller fortfarande.

I regeringens strategi för integration, egenmakt mot utanförskap, presenteras sju strategiska områden:

- snabbare etablering för nyanlända invandrare
- fler i arbete, fler företagare
- bättre resultat och större likvärdighet i skolan
- bättre språkkunskaper och större möjligheter till utbildning för vuxna
- effektiv bekämpning av diskriminering
- en positiv utveckling i stadsdelar med utbredd utanförskap
- en gemensam värdegrund i ett samhälle som präglas av ökande mångfald

Integration är ett brett område som inkluderar många politikområden. Åtgärder som riktar sig till invandrare specifikt ska bara förekomma under den första tiden i Sverige och sedan ska åtgärderna rikta in sig på generella åtgärder som minskar utanförskapet i samhället.

Inom forskningen beskrivs ofta integration som en flerdimensionell process. Det går alltså inte att säga att integration endast karaktäriseras av en typ av social förhållanden och relationer mellan människor. Integrationsprocessen sker både på individuell nivå och på samhällsnivå vilket också innebär att man har ett gemensamt ansvar för en lyckad integration.

Den officiella uppfattningen är att integration omfattar tillträde till arbetsmarknaden, egen försörjning, delaktighet i samhällslivet och kunskaper i det svenska språket. Integration ska däremot inte innebära assimilation, dvs förnekande av kulturell bakgrund och etnisk identitet. Människor ska inte påtvingas svenskhet, däremot kan frivillig assimilation uppnås som då är följden av människans egna och frivilliga ställningstagande.

Motsatsen till integration är segregation och utanförskap, något lika oönskat som assimilering. Segregation kan ske utifrån två utgångspunkter, självvald eller påtvingad. Människor kan alltså ha valt att avskärma sig helt på eget initiativ eller så kan det vara ekonomiskt- eller politiskt tvång som lett till segregationen. Oftast betraktas segregation som något negativt.

Integration omfattar rätten att behålla sin kulturella särart och sin etniska identitet. Däremot måste alltid en viss anpassning ske i olika möten mellan människor och denna anpassning måste vara ömsesidig.

Integration är ett tillstånd men även en process som uppnås genom att till exempel invandrare stegvis når en jämlikhet med infödda individer. Denna sker i form av delaktighet i olika typer av sociala relationer i samhället så som arbetsliv, boende, politiskt deltagande och tillgång till sociala nätverk.

Sammanfattningsvis ska integrationspolitikens mål främst uppnås genom insatser som riktar sig till hela befolkningen. Ibland måste däremot dessa insatser ske riktat mot en speciell grupp människor för att stödja och möjliggöra integration.

Integrationsarbete på olika nivåer

På Europeisk nivå träffas de ministrar som har ansvar för integrationsfrågor regelbundet. Dessa ministrarna har ett kunskaps- och ett erfarenhetsutbyte inom området och diskuterar fram förslag till rådsslutsatser som sedan antas i rådet för rättsliga och inrikes frågor.

Det finns sedan 2009 en antagen rättslig grund för åtgärder som stödjer ländernas arbete med att främja integration. På europeisk nivå deltar Sverige även i Europarådet för integrationsfrågor.

Kommunerna hade under lång tid huvudansvaret för att stödja nyanlända flyktingar att etablera sig i samhället. Sedan 1 december 2010 har staten tagit över ett större ansvar och arbetsförmedlingen är den myndighet som har det samordnande ansvaret för insatserna. Det har genomförts flera reformer för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden, med till exempel instegsjobb och nystartsjobb, en jobb- och utvecklingsgaranti och en jobbgaranti för ungdomar. Satsningar görs också på kompetensutveckling av sfi-lärare, yrkesbedömning och validering av utländsk utbildning samt kompletterande högskoleutbildningar.

I framtiden har kommunerna fortfarande en viktig roll i flyktingmottagande och ska erbjuda sfi-undervisning och annan vuxenutbildning, bostadsförsörjning, insatser för barn och unga och samhällsorientering.

På regional nivå arbetar länsstyrelserna med att främja samverkan mellan olika aktörer för att uppnå de nationella målen. Länsstyrelsen i Jönköping har en avdelning för integration som arbetar aktivt med etableringen av nyanlända.

Gislaveds kommun har efter etableringsreformen 2010, precis som övriga kommuner, fått ett förändrat uppdrag och arbetar i nära samarbete med arbetsförmedlingen. Kommunen erbjuder sfi- undervisning och inom arbetsmarknadsorganisationen bedrivs det olika projekt, till exempel med att få ungdomar i arbete. Tillsammans med GGVV-kommunerna samarbetar man i projektet INFRA, Integration genom att Nyttja Föreningslivets Resurser och kontakter för att komma i Arbete, som arbetar för att skapa plattformar för möten mellan människor genom att nyttja föreningslivets resurser.

Varför en strategi?

Det förekommer många insatser inom kommunen på olika håll för att främja integrationen och huvudsyftet med en strategi är att tydligt peka ut kommunens framtida målsättning för detta arbetet. Kartläggningen som ska göras kommer att tydligt visa vad som görs inom kommunen idag och en handlingsplan kommer tydligt att peka ut vad som ska göras framöver.

Målet med arbetet är först att ta fram en kartläggning av integrationsarbetet i Gislaveds kommun, sen arbeta fram en strategi och därefter en handlingsplan.

Resurser

Arbetet med att ta fram en strategi och ett handlingsprogram kommer uppskattningsvis att omfatta en halvtidstjänst under det närmaste året, beroende på hur snabb eller utdragen processen blir.

När denna första del av arbetet är klart under 2014 kommer det att krävas någon person som håller samman arbetet, som initierar insatser samt sköter uppföljningen. Det är viktigt att redan nu ta ställning politiskt till hur arbetet ska prioriteras framöver.

Ska det avsättas resurser inom befintlig tjänst, ska arbetet drivas helt ute på förvaltningarna eller ska det tillsättas någon som samordnar och håller samman arbetet? Det är viktigt att man kan vara tydlig under hela processen för att inte väcka falska förhoppningar.

Processbild

Kommunstyrelsen

Projektägare och ansvarig för strategin och dess uppföljning

Styrgrupp

Planeringssamrådsgruppen

Referensgrupp

Kommunala tjänstemän samt representater från Landstinget och BVC, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Gislaveds hus och Gislaveds näringslivsbolag

Projektledare

utredare på kommunstyrelsen

Arbetsgrupp

I samband med medborgardialogen arbetar utredare och projektledare för medborgardialog tillsammans.

Förslag till beslut

- att fastställa projektplanen för integrationsstrategiarbetet
- att utse planeringssamrådsgruppen, med representanter från kommunstyrelsen, socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen till styrgrupp
- att uppdra till styrgruppen att ta fram ett förslag på hur integrationsarbetet ska organiseras framöver inför 2014 års budget med utblick mot 2015

Tidsplan

2012

Beredning 20 augusti, 8 oktober

Beslut om fastställande av projektplan i KS

Möte med planeringssamrådet/styrgrupp 29 november

Medborgardialog- Open space 16 oktober, enkät 20 oktober vid utställning.

Sammankalla referensgruppen under november

2013

Aktiviteter under 2013, Medborgardialogprojekt

Kartläggning

Färdig strategi under året

Påbörja arbetet med en handlingsplan